

[Busk.]

Jeg tror derfor, som jeg sagde før, at et Nævn eller en Ret, eller hvad jeg skal kalde det, kunde have en gavnlig Indvirkning paa de her nævnte Forhold, og jeg mener, at man i et kommende Udvalg maa se, om det ikke er muligt gennem Lovforanstaltninger at tilvejebringe dette.

Der er mange, der mener, at det af Hensyn til Lærlingenes rette Anbringelse er gavnligt at lade dem underkaste sig en psykoteknisk Undersøgelse. Det er jo noget nyt, der er kommet frem, men jeg tror, der er Grund til ogsaa at tage dette Spørgsmaal under Overvejelse i det kommende Udvalg. Jeg skal ikke rose mig af at have noget særligt Kendskab til disse Undersøgelser, men jeg har dog paa forskellig Maade haft nogen Forbindelse dermed, og jeg tror, det vilde være gavnligt, om de unge Mennesker blev underkastet en saadan vejledende Prøve, saaledes at man paa Forhaand kunde sige, om den og den egnede sig særlig til det og det Fag.

Jeg skal i øvrigt ikke forlænge denne Debat ret meget, da jeg kan henvise til tidligere Forhandlinger og til Udtalelser fra mit Partis Side ved disse Forhandlinger. Om selve Lovforslaget vil jeg gerne gøre et Par enkelte Bemærkninger.

I Kapitel I, § 1, er der fastsat en Prøvetid af højst 3 Maaneder for Lærlinge i Handels- og Industrifagene, medens der i Kapitel II, § 3, er fastsat en Prøvetid af højst 6 Maaneder for Lærlinge i Handels- og Kontorvirksomhed. Jeg anser en Prøvetid af 3 Maaneder for at være tilstrækkelig i begge Tilfælde; naar de tre Maaneder er gaaet, maa begge Parter, baade Principalen eller Mesteren og Lærlingen, kunne tage Bestemmelse om, hvorvidt de vil fortsætte Samarbejdet.

Med Hensyn til selve Læretidens Varighed kan jeg slutte mig til, hvad den ærede Ordfører for Socialdemokratiet udtalte. Jeg tror ogsaa, at Læretiden, saaledes som Forholdene har udviklet sig, er for lang, og at den i hvert Fald højst burde være paa 4 Aar, ogsaa i Haandværk og Industri. Man kunde, hvis man i enkelte specielle Tilfælde mener det paakrævet, give Lejlighed til at dispensere fra denne Bestemmelse; men i al Almindelighed tror jeg, Læretiden højst burde være 4 Aar.

I § 7, 2det Stykke, staar der, at Mesterens Forpligtelse til at betale Skolepenge bortfalder, saafremt Lærlingen i Henhold til Erklæring fra Skolen undlader at give regelmæssigt Møde i denne. Det er vel en højst rimelig Bestemmelse, at Mesteren ikke skal betale Skolepenge, naar Lærlingen ikke møder i Skolen; men hvis det kan have til Følge, at Mesteren senere kan anklages for ikke at have uddannet Lærlingen paa tilstrækkelig Maade, ja, saa er det vist en gal Bestemmelse. Hvis den Bestemmelse kan have denne Følge, hvad jeg ikke er helt sikker paa, den ikke kan, tror jeg, man skal tage under Overvejelse at ændre den noget. Det bør dog være saaledes, at ikke alene Mesteren, men ogsaa Forældre og Værger skal kunne drages til Ansvar, hvis Lærlingen ikke passer sin Skole.

Der er en Bestemmelse i § 10, som jeg kunde ønske lige at nævne. Der staar i denne Paragraf, at Mesteren ogsaa udenfor den Tid, Lærlingen er hos ham, skal vaage over Lærlingens Opførsel og sædelige Forhold og værne ham mod umoralsk Paavirkning. Jeg har ikke noget imod, at Mestrene søger at værne Lærlingene paa disse Omraader, men jeg kan ikke se, at nogen som helst Mand kan paatage sig dette Arbejde. Jeg finder det fuldkommen umuligt, at nogen tør eller kan paatage sig at værne et ungt Menneske, ikke alene, naar han er hos ham, men tillige naar han er helt andre Steder, mod den Slags Ting. Og jeg synes ikke, man skal optage Bestemmelser i en Lov, som man paa Forhaand ved ikke kan overholdes. Jeg tror i hvert Fald, man skulde give Bestemmelsen en anden Form, men jeg kunde godt tænke mig helt at slette den.

Til Slutning vil jeg gerne gøre et Par Bemærkninger til den ærede socialdemokratiske Ordfører, Hr. Harald Jensen. Det ærede Medlem sagde, at Lovforslaget i 1925—26 ved de Radikales Hjælp blev afsvækket og afbleget. Jeg tror dog, at hvis man i Øjeblikket kunde naa saa vidt, som man var i 1925—26, da Socialdemokraterne og de Radikale var enige om at vedtage Lovforslaget her i Folketinget, kunde man saavel fra socialdemokratisk som fra vor Side være godt tilfreds, og man gør neppe klogt i paa Forhaand at søge at afsvække et Samarbejde